

Betænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 0. december 2006

1. udkast

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og lov om påligningen af indkomstskat til staten

(Forhøjelse af efterlønsalderen, mere fleksibel efterlønsordning, fortrydelsesordning, styrkede jobmuligheder for personer over 55 år m.v.)

[af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 9 ændringsforslag til lovforslaget. Beskæftigelsesministeren har stillet ændringsforslag nr. 1 og 3-8 og Enhedslistens medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2 og 9.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 3. november 2006 og var til 1. behandling den 14. november 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Arbejdsmarkedsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og beskæftigelsesministeren sendte den 9. oktober 2006 dette udkast til udvalget, jf. alm. del - bilag 8. Den 3. november 2006 sendte beskæftigelsesministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Korrektion til lovforslagets bemærkninger

Beskæftigelsesministeren har oplyst, at der i lovforslagets bemærkninger er anført de forventede merindtægter ved indbetalinger af efterlønsbidrag i forbindelse med fortrydelsesordningen for efterløn for 2008 og frem. Der forventes imidlertid merindtægter fra og med 2007. Merindtægterne forventes som anført i ny udgave af tabel 2.2.1 nedenfor.

Tabel 2.2.1. Ændrede indbetalinger ved forslag om en fortrydelsesordning

Mio. kr. (2007-niveau)	2007	2008	2009	2010
------------------------	------	------	------	------

Indtægter	25	50	55	60
-----------	----	----	----	----

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

[]

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget udtaler:

Det er Dansk Folkepartis opfattelse, at der i 2015 kan træffes beslutning om, at efterlønsalderen skal stige i takt med en længere gennemsnitslevetid. I aftalen om velfærdsforliget ligger ikke nogen automatik i en eventuel forhøjelse af efterlønsalderen. Det afhænger af, hvad politikere i 2015 beslutter. Til den tid ved man, om samfundsøkonomien tillader politikerne at sende 62-årige på efterløn, eller om efterlønsalderen skal udsættes med et år. Det kan man på nuværende tidspunkt ikke vide noget konkret om – og derfor er en debat i dag om 62 år kontra 63 år faktisk ganske meningsløs.

For at understrege, at der ikke er nogen automatik indbygget i velfærdsforliget, kan der henvises til indekseringsmekanismen for en gradvis højere efterløns- og folkepensionsalder, der er aftalt i »Aftale om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden« af 20. juni 2006.

På side 18 i aftalen fremgår i punkt c i afsnittet om »Gradvis højere efterløns- og folkepensionsalder«, at: »Hvis levetiden stiger yderligere, så vil efterlønnen igen kunne stige i 2025 – og maksimalt med 1 år.« Under punkt d står, at: »Folkepensionsalderen ændres med samme regulering som efterlønsalderen og med ikrafttræden 5 år senere (dvs. første gang i 2030), således at efterlønsperioden bliver 5 år for alle årgange.« Under punkt f står, at: »Der træffes beslutning om ændring i aldersgrænserne hvert 5. år, første gang i 2015. Aldersgrænserne reguleres med maksimalt 1 år af gangen.«

De tre punkter er centrale til forståelse af, hvordan indekseringsmekanismen fungerer: At der første gang i 2015 tages politisk beslutning om, hvorvidt aldersgrænserne forhøjes. Ordet »hvis« i punkt c er styrende for, om der i det hele taget er noget at tale om i 2015. I dag kan ingen vide, om levetiden er steget i 2015 – det ved man først i 2015. Hvis ikke levetiden er steget i 2015, er der slet ikke noget at tale om, så forhøjes aldersgrænsen ikke. Hvis levetiden er steget i 2015, så »... vil efterlønnen igen kunne stige ...«, hvilket tydeligt fortæller, at politikerne kan lade efterlønsalderen stige, men ikke nødvendigvis skal lade den stige. Ordet »kunne« indikerer, at der er tale om en hypotetisk mulighed – »man kunne tænke sig at ...«. Der står »kunne« og ikke »skal« i aftalen. Sætningen giver kun mening, såfremt den forstås sådan, at politikerne i 2015 har en hypotetisk mulighed for at forhøje aldersgrænsen, men ikke er bundet til at skulle forhøje aldersgrænsen.

I punkt d fastslås, at folkepensionsalderen reguleres som efterlønnen, og i punkt f fastslås, at politikerne først gang i 2015 træffer politisk beslutning om en eventuel ændring.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 1

Af *beskæftigelsesministeren*, tiltrådt af ◇:

1) Efter nr. 13 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 66 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Fuldtidsforsikrede medlemmer, som efter overgang til efterløn alene har ret til efterløn efter § 74 l, *stk. 3*, kan efter anmodning overflyttes til deltidsforsikring ved overgangen til efterløn eller senere. Overflytningen får tidligst virkning fra den dag, hvor kassen har modtaget medlemmets skriftlige anmodning.««

[Ændring af forsikringsstatus for fuldtidsforsikrede efterlønsmodtagere, som alene kan få efterløn med deltidsatsen]

Af et *mindretal* (EL):

2) I den under *nr. 14* foreslåede affattelse af § 74 udgår *stk. 3 og 4*.

[Fjernelse af indeksering]

Af *beskæftigelsesministeren*, tiltrådt af ◇:

3) I den under *nr. 14* foreslåede affattelse af § 74 a, *stk. 1, nr. 4*, ændres »*stk. 6 og 7*« til: »*stk. 8 og 9*«.

[Korrektion af henvisning]

4) Den under *nr. 14* foreslåede affattelse af § 74 a, *stk. 5*, affattes således:

»*Stk. 5.* Et medlem, der er omfattet af *stk. 4, 1. og 2. pkt.*, skal højst indbetale efterlønsbidrag i sammenlagt 30 år. Hvis medlemmet inden den 1. januar 2008 har indbetalt efterlønsbidrag for perioder forud for det fyldte 35. år, får medlemmet et tilsvarende antal bidragsfri perioder. Det samme gælder, hvis et medlem fra det fyldte 35. år har indbetalt efterlønsbidrag i perioden 1. januar 2007 til 1. januar 2008.«

[Udvidelse af retten til bidragsfri perioder]

5) I den under *nr. 14* foreslåede affattelse af § 74 a, *stk. 7*, ændres »*stk. 2-5*« til: »*2-4*«.

[Korrektion af henvisning]

6) I den under *nr. 14* foreslåede affattelse af § 74 b, *stk. 1*, ændres »*stk. 1, nr. 6*« til: »*stk. 1, nr. 5 og 6*«.

[Forenkling af kravene for ret til efterlønsbevis]

7) Efter nr. 16 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 76, *stk. 1*, ændres »§ 77, *stk. 9*« til: »§ 77, *stk. 10*« og »§ 77, *stk. 2-4*« til: »§ 77, *stk. 2-5*«.

[Konsekvensændringer som følge af ændringsforslag nr. 8]

8) Efter nr. 17 indsættes som nye numre:

»03. § 77, *stk. 4*, affattes således:

»*Stk. 4.* Bidrag til efterlønsordningen udgør på årsbasis 7 gange dagpengenes størrelse, jf. §§ 47 og 70, jf. dog *stk. 5*. Bidraget opkræves af alle medlemmer fra det fyldte 30. år, jf. dog *stk. 6*, som

ikke skriftligt har tilkendegivet, at de ønsker at fravælge bidraget. Bidraget opkræves endvidere af medlemmer under 30 år, som skriftligt har tilkendegivet, at de ønsker at betale bidrag.«

04. I § 77 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. For fuldtidsforsikrede medlemmer, som ikke inden folkepensionsalderen, jf. lov om social pension, vil kunne opnå ret til efterløn efter § 74 l, stk. 1 eller 2, udgør bidrag til efterlønsordningen på årsbasis 7 gange dagpengenes størrelse, jf. § 70.«

Stk. 5-10 bliver stk. 6-11.«

[Ændring af efterlønsbidraget for fuldtidsforsikrede, der alene vil kunne få efterløn med deltidssatsen og ændring af den automatiske opkrævning af efterlønsbidrag]

Af et *mindretal* (EL):

9) Nr. 29 udgår.

[Fjernelse af revisionsbestemmelse vedr. § 74]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås, at fuldtidsforsikrede medlemmer, som er overgået til efterløn, men som ikke har ret til efterløn med fuldtidsatsen, fordi de ikke opfyldte kravene til perioden med fuldtidsforsikring ved overgangen, får ret til efter anmodning at blive overflyttet til deltidforsikring. Medlemmet skal herefter alene betale medlemsbidrag som deltidforsikret.

Baggrunden for ændringsforslaget er, at medlemmer, der kun har ret til efterløn med deltidssatsen, bør have mulighed for at blive overflyttet til deltidforsikring og dermed alene betale medlemsbidrag i overensstemmelse hermed.

Ændringsforslaget har kun ubetydelige økonomiske eller administrative konsekvenser.

Til nr. 2 og 9

Det foreslås, at fjerne bestemmelserne om indeksering af efterlønsalderen og om revision af § 74.

Til nr. 3 og 5

Forslagene er alene konsekvensrettelser som følge af ændrede stykker i lovforslagets forslag til nyaffattelse af § 74 a.

Til nr. 4

Efter forslaget til § 74 a, stk. 5, i lovforslaget har medlemmer, som er omfattet af forslaget til § 74 a, stk. 4, som er under 35 år pr. 1. januar 2008, og som har indbetalt efterlønsbidrag forud for det fyldte 35. år, ret til et tilsvarende antal bidragsfri perioder, som kan lægges efter eget valg inden overgangen til efterløn.

Medlemmer, som er fyldt 35 år før 1. januar 2008, og som efter lovforslagets forslag til § 74 a, stk. 4, først skal betale efterlønsbidrag uafbrudt fra den 1. januar 2008, har mulighed for at undlade at betale efterlønsbidrag i 2007, hvis de i øvrigt kan opfylde kravet om at have betalt efterlønsbidrag

i mindst 25 år. De har derimod ikke mulighed for at placere den bidragsfri periode på et andet tidspunkt.

Det foreslås, at disse medlemmer får mulighed for at vælge, hvornår de ønsker at holde bidragsfri perioder svarende til indbetalt efterlønsbidrag i året 2007.

Medlemmer, som efter § 74 a, stk. 4, skal have betalt efterlønsbidrag uafbrudt siden 1999, vil ikke blive omfattet af udvidelsen, idet de hverken efter de gældende regler eller lovforslaget ville have haft mulighed for at undlade at betale efterlønsbidrag i 2007.

Baggrunden for ændringsforslaget er, at medlemmer, som først skal indbetale efterlønsbidrag uafbrudt fra 1. januar 2008, og som kan opfylde kravene for ret til efterløn om at have betalt efterlønsbidrag i alt 25 år, både efter de gældende regler i loven og lovforslaget har mulighed for at vælge at holde pause med bidragsbetalingen i 2007. Derimod har de efter lovforslaget ikke mulighed for at udskyde pausen til et senere tidspunkt. Forslaget er i overensstemmelse med de intentioner, der lå til grund for aftaleteksten vedrørende bidragsfri perioder for personer, der er under 35 år pr. 1. januar 2008.

Ændringsforslaget sikrer, at medlemmerne ligesom medlemmer under 35 år får mulighed for at holde pausen på et senere tidspunkt. Ændringsforslaget bevirker dermed også en mere smidig administration for a-kasserne, som undgår, at en stor medlemsgruppen fravælger efterlønsbidraget i 2007 og tilmelder sig betalingen igen pr. 1. januar 2008.

Ændringsforslaget medfører ikke økonomiske konsekvenser udover de i forslaget allerede beskrevne. Ændringsforslaget medfører heller ikke administrative konsekvenser af betydning. Ændringsforslaget vil medføre mindre administrative lettelser for medlemmerne og a-kasserne.

Til nr. 6

Det foreslås, at efterlønsbeviset fremover ikke gøres betinget af, at alle pensionsordninger er indberettet.

Baggrunden for ændringsforslaget er, at pensionsoplysningerne ikke er en del af indholdet i efterlønsbeviset, hvorfor det er unødvendigt at kræve disse oplysninger som betingelse for den automatiske udstedelse af beviset.

Ændringsforslaget indebærer, at administrationen i forbindelse med den automatiske udstedelse af efterlønsbevis bliver så hensigtsmæssig og smidig som muligt.

Pensionselskaberne mv. vil fortsat skulle indberette pensionsordningerne, og medlemmerne har fortsat pligt til at erklære, om de indberettede oplysninger er fyldestgørende. Der henvises til lovforslagets forslag til § 74 j, stk. 3 og 4.

Medlemmerne vil også fortsat kunne bede om en vejledende beregning af det fremtidige pensionsfradrag.

Ændringsforslaget har ingen økonomiske konsekvenser. Ændringsforslaget vil medføre mindre administrative lettelser for medlemmerne og a-kasserne.

Til nr. 7

Der er tale om konsekvensændringer af henvisninger som følge af forslaget i ændringsforslag nr. 8 om at indsætte et nyt stk. 5 i lovens § 77.

Til nr. 8

Ad nr. 03

Det foreslås, at a-kasser først skal opkræve efterlønsbidrag automatisk fra det tidspunkt, hvor et medlem fylder 30 år, mens medlemmer under 30 år selv skal tilmelde sig bidragsbetalingen skriftligt.

Baggrunden for ændringsforslaget er et ønske fra a-kasserne, som har anført, at denne procedure for opkrævning af efterlønsbidrag er mere hensigtsmæssig.

Herudover er der foretaget konsekvensændringer som følge af forslaget i nr. 04.

Ændringsforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser af betydning.

Ad nr. 04

Det er en betingelse for ret til efterløn med satsen for fuldtidsforsikrede, at et medlem har været fuldtidsforsikret i sammenlagt mindst 10 år inden for de sidste 15 år, heraf mindst 52 uger umiddelbart før overgangen, eller at medlemmet, der er fyldt før den 1. juli 1949 har været fuldtidsforsikret uafbrudt fra den 1. juli 1999.

Det foreslås, at fuldtidsforsikrede medlemmer, som ikke vil kunne opfylde kravene for ret til efterløn med satsen for fuldtidsforsikrede inden folkepensionsalderen, skal betale samme efterlønsbidrag som deltidsforsikrede.

Baggrunden for ændringsforslaget er, at når disse medlemmer aldrig vil kunne opfylde kravene for ret til efterløn med satsen for fuldtidsforsikrede (fuldtidsefterløn), er det ikke rimeligt, at de skal betale efterlønsbidrag med samme beløb som fuldtidsforsikrede. Det er muligt på tidspunktet for overflytning til fuldtidsforsikring entydigt at afgøre, om medlemmet inden pensionsalderen nogensinde vil kunne opfylde kravene for fuldtidsefterløn.

Ændringsforslaget vil kræve en justering i a-kassernes opkrævningssystemer, og har dermed mindre administrative konsekvenser for a-kasserne.

Forslaget omfatter kun en meget begrænset medlemsgruppe, og ændringsforslaget har i øvrigt ingen økonomiske eller administrative konsekvenser af betydning.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Charlotte Antonsen (V) Erling Bonnesen (V) fmd. Tina Nedergaard (V) Marion Pedersen (V)

Jens Vibjerg (V) Bent Bøgsted (DF) Colette L. Brix (DF) Jakob Axel Nielsen (KF)

Tom Behnke (KF) Thomas Adelskov (S) Kirsten Brosbøl (S) Jytte Andersen (S) nfmd.

Anne-Marie Meldgaard (S) Lone Møller (S) Elisabeth Geday (RV) Ole Sohn (SF)

Jørgen Arbo-Bæhr (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1

Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 59**Bilagsnr. Titel**

- 1 Hørings svar og høringsnotat, fra beskæftigelsesministeren
- 2 Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 3 Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 4 Betænkning bidrag fra beskæftigelsesministeren
- 5 Ændringsforslag fra beskæftigelsesministeren
- 6 Ændringsforslag fra beskæftigelsesministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 59

- 1 Spm. om, hvordan ministeren i sin ligestillingsvurdering af forslaget kan konkludere, at forslaget er kønsneutralt, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå